

ŚW. JÓZEF KALASANCJUSZ I POCZĄTKI ZAKONU SZKÓŁ POBOŻNYCH – OBCHODY JUBILEUSZOWE

Zakon Szkół Pobożnych znany jest dzisiaj na całym świecie przede wszystkim z wychowywania oraz kształcenia dzieci i młodzieży. Swymi początkami sięga on końca XVI wieku. Powstanie jego związane jest ściśle z osobą hiszpańskiego kapłana św. Józefa Kalasancjusza, który przybywszy w młodych latach do Rzymu postanowił rozwinąć swoją posługę względem najmłodszych potrzebujących. Zakon ten w roku 2017 obchodzi jubileusz z okazji 250. rocznicy kanonizacji Założyciela. Równocześnie na ten czas przypada także wspomnienie 400-lecia powołania do istnienia Kongregacji Paulińskiej Ubogich Matki Bożej Szkół Pobożnych przekształconej następnie w zakon o ślubach uroczystych.

Józef Kalasancjusz i jego dzieło

Dokładna data urodzin Józefa Kalasancjusza nie jest nam znana. Przyjmuje się, że miało to miejsce 11 września 1556 lub 9 sierpnia 1557 roku¹ w miejscowości Peralta de la Sal, w Aragonii (Hiszpania). Był synem Piotra Kalasancjusza i Maria z domu Gastón. Wychował się w pobożnej, szanowanej i zamożnej rodzinie. Jego ojciec był słuszarzem pełniącym urząd sędziego pokoju utożsamiany wówczas z funkcją burmistrza. Najprawdopodobniej przebywając jeszcze w domu rodzinnym nabył umiejętność pisania i czytania. W wieku dziesięciu lat rozpoczął edukację w pobliskim miasteczku Estadilla, gdzie podjął naukę gramatyki, retoryki i humanistyki. W roku 1571 podjął studia

¹ Tę drugą datę podaje sam Józef Kalasancjusz w swoim oświadczeniu z roku 1631, ale później przyznał, iż nie jest jej pewny – M. A u s z, *Odbudowa Polskiej Prowincji Pijarów. Działalność wychowawczo-edukacyjna zakonu w latach 1783-1918*, Lublin 2013, s. 19.

na uniwersytecie w Leridzie z zakresu filozofii i sztuki uzyskując bakalaureat². Następnie zaś kontynuował studia w zakresie prawa kanonicznego i cywilnego uzyskując tytuł doktora. Podczas swojego pobytu w Leridzie podjął decyzję o przyjęciu tonsury, co nastąpiło 17 kwietnia 1575 roku w kościele św. Krzyża w Balaguer. Po ukończeniu studiów prawniczych w 1578 roku wyjechał na studia teologiczne, które odbył najpierw w Walencji, a potem w Alcalá de Henares, by ostatecznie ukończyć je na uniwersytecie w Leridzie w roku 1583. W tym właśnie czasie przyjął w Huesca 17 grudnia 1582 roku święcenia niższe, a dzień później święcenia subdiakonatu. Wkrótce potem, dnia 9 kwietnia 1583 roku w kościele św. Sebastiana w miasteczku Fraga otrzymuje święcenia diakonatu, zaś 17 grudnia tegoż roku w kaplicy zamkowej w Sanahúja (Sanahüja) przyjmuje święcenia kapłańskie z rąk biskupa Ambrozio de Moncada³.

Jako młody kapłan szybko zyskał zaufanie biskupów z Urgel i Leridy, którzy powierzali mu liczne obowiązki. Warto wspomnieć to choćby o zleconej mu wizytacji kanonicznej klasztoru benedyktyńskiego w Montserrat (1585-1586). Prowadził również sekretariat Kapituły Generalnej w Urgel oraz pełnił obowiązki sędziego, rozstrzygając w sprawach cywilnych i religijnych (1587-1589). Jego aktywność w diecezji nie wyczerpała jednak wszystkich jego oczekiwań. Z tego też względu po obronie doktoratu z teologii, co najprawdopodobniej miało miejsce na początku 1592 r. na uniwersytecie w Barcelonie, zdecydował się opuścić Hiszpanię i udał się do Rzymu⁴.

Przebywając w Wiecznym Mieście podjął on działalność charytatywno-apostolską. Jego uwagę przykuły najuboższe dzielnice miasta.

² Na dawnych uniwersytetach europejskich pierwszy tytuł naukowy.

³ Należy zaznaczyć, że ten okres życia św. Józefa Kalasancjusza nie jest dokładnie znany i istnieje wiele rozbieżności dotyczących szczególnie poszczególnych etapów jego edukacji. Biografowie nie zawsze zgadzają się co do miejsca i czasu poszczególnych etapów podejmowanych studiów. A. Si u d a, *Święty Józef Kalasancjusz (1557-1648)*, Rzym 1984, s. 16-23; *Twórca szkoły pijarskiej*, tłum. I. S t e c - S a d e c k a, Kraków 1985, s. 12,13, 16-20; M. S p i n e l l i, *Święty Józef Kalasancjusz, twórca szkoły powszechnej*, Kraków 2009, s. 27-36; S.G. G u e r r i, *San Jose de Calasanz, maestro y fundador. Nueva biografía critica*, Madryt 1992, s. 80; M. A u s z, *Odbudowa Polskiej Prowincji Pijarów...*, s. 19-20.

⁴ A. Si u d a, *Święty Józef Kalasancjusz...*, s. 29-30, 38; M. A u s z, *Odbudowa Polskiej Prowincji Pijarów...*, s. 20; S.G. G u e r r i, *Święty Józef Kalasancjusz*, Kraków 1994, s. 53-54, 66.

Bieda i analfabetyzm stygmatyzował mieszkańców uniemożliwiając im poprawę swojego losu. Ważną rolę w kształtowaniu jego charyzmatu odegrała działalność w miejscowych konfraterniach takich jak Arcybractwo Dwunastu Apostołów, którego z biegiem czasu został wizytatorem, Konfraternia Najświętszej Trójcy od Pielgrzymów i Rekonwalescentów, Archikonfraterni Matki Bożej Wspomożenia, jak również *Doctrina Cristiana*, czyli Konfraterni Nauki Chrześcijańskiej. Zaangażowanie to pomogło mu lepiej poznać bolączki zepchniętych na margines mieszkańców Wiecznego Miasta. Dostrzegając ich potrzebę moralnego, intelektualnego i społecznego podźwignięcia się doszedł do wniosku, że podstawowym czynnikiem kładącym się cieniem na ich sytuacji jest brak dostępu do powszechnej oświaty⁵.

Z tego też powodu Józef Kalasancjusz zaczął poważnie myśleć o założeniu bezpłatnej szkoły na poziomie elementarnym. Program edukacyjny miał obejmować codzienne nauczanie pisania, czytania, rachunków, gramatyki j. łacińskiego oraz pobożności i nauki chrześcijańskiej. Według tych założeń szkoła miała być dostępna dla wszystkich bez względu na pochodzenie, wyznanie czy też sytuację społeczną. W pierwszej kolejności zabiegał o jej utworzenie w Senacie Rzymskim, a potem także u Jezuitów i Dominikanów. Niestety jego starania okazały się bezowocne, gdyż jego zamierzenia nie znalazły zrozumienia w żadnym środowisku. Z tego też powodu postanowił sam ją otworzyć. Pierwsza szkoła powszechna powstała w roku 1597 przy kościele św. Doroty na ubogim Zatybrzu. Było to możliwe dzięki przychylności tamtejszego proboszcza ks. Antoniego Brentano. Szkoła zapewniała uczniom nie tylko naukę, ale też potrzebne do tego przybory, podręczniki, a także różaniec. Z biegiem czasu grono dzieci chcących uczęszczać na zajęcia stawało się coraz liczniejsze. Józef Kalasancjusz pozyskał też spośród wolontariuszy Konfraterni Nauki Chrześcijańskiej swoich współpracowników. Mimo braku funduszy i różnych trudności szkoła rozwijała się bardzo dynamicznie. Dlatego też w roku 1616 powstała druga taka placówka we Frascati⁶.

Zainicjowanie działalności wychowawczo-edukacyjnej w ramach szkoły powszechnej dało podwaliny dla Zakonu Szkół Pobożnych,

⁵ M. Spinelli, *Święty Józef Kalasancjusz...*, s. 76-77.

⁶ S. Biegański, *Szkoły pijarskie w Polsce*, Lwów 1898, s. 3; M. Spinelli, *Święty Józef Kalasancjusz...*, s. 109; M. Auz, *Odbudowa Polskiej Prowincji Pijarów...*, s. 21.

którego istnienie sankcjonowało breve *Ad ea per quae* z roku 1617. Nim to papież Paweł V powołuje Kongregację Paulińską Ubogich Matki Bożej Szkół Pobożnych powstała z inicjatywy Józefa Kalasancjusza. Poddana ona została szczególnej pieczy papieża, a celem jej było wykształcić odpowiednią kadrę nauczycielską dla szkół pijarskich. Jeszcze w tym samym roku Józef Kalasancjusz przywdział habit zakonny i obłóczył pierwszych czternastu współbraci, zaś w roku następnym, w święto św. Józefa złożył śluby zakonne. Kolejnym etapem konstituowania się Zakonu był rok 1621, w którym to papież Grzegorz XV swoim breve *In Supremo Apostolatus* podnosi Szkoły Pobożne do rangi zakonu o czterech ślubach uroczystych: ubóstwa, czystości, posłuszeństwa oraz nauczania. Rok później Stolica Apostolska zatwierdziła także konstytucje zakonne spisane przez Założyciela Zakonu w latach 1619-1621. Domem macierzystym Szkół Pobożnych stał się gmach przy kościele św. Pantaleona, który Józef Kalasancjusz pozyskał dla swojej szkoły jeszcze w 1612 roku⁷.

Kanonizacja Józefa Kalasancjusza

O. Józef Kalasancjusz zmarł w opinii świętości dnia 25 sierpnia 1648 roku. Miał on wówczas 92 lata. Jego dzieło przetrwało, choć pijarzy często borykali się z wieloma trudnościami. Ich Założyciel pozostawił im nie tylko zadanie do spełnienia, ale także stał się dla nich duchowym Ojcem. Jego prywatny charyzmat wkrótce też przeobraził się w przyjęty do naśladowania wzorzec, z którego mogli czerpać nie tylko członkowie Zakonu Szkół Pobożnych, ale także pozostali wierni Kościoła katolickiego. Sto lat po śmierci o. Józefa Kalasancjusza, bowiem papież Benedykt XIV ogłosił go błogosławionym. Miało to miejsce w bazylice św. Piotra w Rzymie dnia 18 sierpnia 1748 roku. W 19 lat później natomiast papież Klemens XIII w dniu 16 lipca 1767 roku dokonał Jego kanonizacji⁸.

W związku z tym wydarzeniem Stolica Apostolska nadała również stosowne odpusty, zarówno zupełnie i częściowe. Były one związane ze specjalnie na tę okoliczność poświęconymi przez niego krzyżami,

⁷ A. Siuda, *Święty Józef Kalasancjusz...*, s. 76; A. Garcia-Duran, *Itinerario spirituale di S. Giuseppe Calanzio*, Rzym 1982, z. 2, s. 31; M. Ausz, *Odbudowa Polskiej Prowincji Pijarów...*, s. 21.

⁸ *Twórca szkoły...*, s. 204; S.G. Guerri, *San Jose de Calanz...*, s. 1116.

medalikami, różańcami czy też koronkami. Można było uzyskać je w różnych okolicznościach po spełnieniu określonych warunków. Najczęściej warunkiem było odmówienie określonych modlitw, spełnienie uczynków miłosierdzia. Istniała też możliwość uzyskania odpustów za uczestnictwo we Mszy św. czy też jej odprawienie w przypadku kapłanów, odprawianie nabożeństwa maryjnego lub do N. Sakramentu, a także za adoracje N. Sakramentu. Dar odpustu przysługiwała także za czytanie i rozważanie życiorysu Świętego lub uczczenie jego wizerunku, przy jednoczesnej modlitwie za Kościół i nawrócenie grzeszników. Inne okoliczności to utrzymanie postu w wigilię Jego święta oraz żal za grzechy i spowiedź jak również przyjęcie Komunii św. w dzień poświęcony Świętemu. Należało przy tym dodatkowo pomodlić się w określonych intencjach np. o wykorzenie herezji i pomnożenie wiary katolickiej, o pokój i zgodę między władcami krajów katolickich i w innych potrzebach Kościoła. Warto dodać, iż było możliwe również uzyskanie odpustu na godzinę śmierci. Warunkiem było polecenia swojej duszy Bogu poprzez wzywanie Imienia Jezus oraz wyspowiadania się lub w razie niemożności mówienia wzbudzenia żalu za grzechy. Wszystkie nadane wówczas odpusty można było uzyskać dla siebie, ale także za dusze w czyśćcu cierpiące⁹.

Kult św. Józefa Kalasancjusza nigdy nie osłabł i rozwijał się w kolejnych stuleciach. Był i jest on nadal pielęgnowany i rozpowszechniany przez jego duchowych synów. Dzieje się tak choćby z racji, iż przesłanie wypływające z duchowości kalasantyńskiej aktualne jest po dzień dzisiejszy. Potrzebę jej kultywowania potwierdza między innymi fakt, że do czasów obecnych ów Święty jest nam dawany przez Stolicę Apostolską za wzór i Jemu poleca się wstawianictwo i opiekę. Przekonuje nas o tym wydarzenie, które miało miejsce z okazji 300-lecia Jego zgonu. Wówczas to papież Pius XII w dniu 13 sierpnia 1948 ogłosił św. Józefa Kalasancjusza patronem chrześcijańskich szkół podstawowych na całym świecie¹⁰.

⁹ APPZP, b. sygn., *Dekret kanonizacyjny św. Józefa Kalasancjusza wydany przez papieża Klemensa XIII. Odpusty*, Rzym 1767, knlb. 13.

¹⁰ *Twórca szkoły...*, s. 205.

Obchody jubileuszowe w latach poprzednich

Analogicznie do czasów obecnych również w latach wcześniejszych Pijarzy rozumieli potrzebę upamiętniania osoby Założyciela czy też ważnych wydarzeń ze swojej historii. Obchody jubileuszowe roku 2017 przywołują wspomnienie kanonizacji św. Józefa Kalasancjusza oraz wspominają okoliczności powstania Zakonu Szkół Pobożnych. Uroczystości te mają ogromne znaczenia dla tożsamości samego Zakonu, gdyż pozwalają na nowo odkrywać duchowe dziedzictwo i zadania, jakie przed nim postawił św. Józef Kalasancjusz. Dają także możliwość promowania duchowości kalasantyńskiej, a także przypomnienia jak ważną rolę odgrywa wychowanie i edukacja w kształtowaniu życia społecznego.

Bogata historia Zakonu dawała pijarom częste okazje do świętowania. Sięgając jedynie do poprzedniego stulecia można podać co najmniej kilka wydarzeń o podobnym charakterze. Wspomnijmy jednak chociaż dwa, które w sposób ewidentny nawiązują do bieżących obchodów, gdyż organizowane były na tę samą okoliczność. W roku 1917 w miał bowiem miejsce jubileusz 300-lecia istnienia Szkół Pijarskich, który wówczas połączony był ze wspomnieniem wystawienia do czci publicznej wizerunku Matki Bożej obranej wówczas za Patronkę Szkół Pobożnych. Z tej racji ówczesny papież Benedykt V skierował do Generała Zakonu Tomasza od św. Alojzego Vínasa (1864-1929) okolicznościowy list. Wyraził w nim radość, że opiekunką szkół pijarskich jest Maryja nazywana Stolicą Mądrości, a także podkreślał rolę wychowania chrześcijańskiego oraz zasługi św. Józefa Kalasancjusza w tym zakresie. Zwrócił przy tym uwagę na fakt, iż ów Święty nie skupił się wyłącznie na nauczaniu przedmiotów, jak to miało miejsce w większości szkół, ale dbał również o kształtowanie właściwych postaw moralnych. Papież pisał wówczas: „I zaiste, tak dobro poszczególne człowieka jak całego społeczeństwa, nie tyle zawisło od tego by dużo wiedzieć, ile od tego aby dobrze żyć! Wychowanie zaś, którego domaga się godność natury ludzkiej, ma być o tyle pożądane, o ile prowadzi do prawdziwej mądrości, t. j. do nabycia cnót, od których zależy doskonałość człowieka”¹¹.

Podobnie jak w całym Zakonie tak i w nowo odrodzonej Prowincji Polskiej zorganizowano specjalne uroczystości. W krakowskiej świą-

¹¹ *300 lat istnienia Szkół Pijarskich, 1617-1917*, Kraków [1917], s. 8.

tyni Przemienienia Pańskiego przy tutejszym kolegium oo. Pijarów dnia 3 czerwca 1917 r. odprowadzono okolicznościowe nabożeństwa z kazaniem. Na uroczystej Sumie homilie wygłosił ks. Władysław Bochosiwicz (1868-1942), rektor oo. Redemptorystów w Podgórzu. Nawiązywał on w niej do historii Pijarów i podkreślał znaczenie ich działalności i szkolnictwa w dziejach Polski. Na Nieszporach zaś kazanie wygłosił ks. dr Franciszek Bączkowiec (1877-1923) ze Zgromadzenia Misjonarzy. Skupił on uwagę zgromadzonych wiernych na osobie Józefa Kalasancjusza jako świętego i jako założyciela Zakonu¹².

Wspomniane obchody jubileuszowe były o tyle istotne, że dawały możliwość zaprezentowania Zakonu i jego duchowości po trudnym okresie kasat i wskrzeszania Prowincji Polskiej. Z tej racji obok powyższych celebracji zdecydowano się wydać broszurkę *300 lat istnienia Szkół Pijarskich, 1617-1917*. Zamieszczono w niej zarówno wspomniany list Papieża do Generała Zakonu, jak i zbiór kazań wygłoszonych w świątyni pijarskiej. Ponadto zaprezentowano również postać św. Józefa Kalasancjusza i wówczas jeszcze bł. Pompiliusza Pirotti. Znajdziemy w niej również przyczynki do historii Zakonu, w tym stosunkowo szeroko omówiony problem reformy szkolnictwa dokonanej przez ks. Stanisława Konarskiego w XVIII w. Dochód z broszurki przeznaczony został na restaurację krakowskiego kościoła Przemienienia Pańskiego. Jednocześnie wykorzystano ją, by promować istniejące wówczas w Krakowie szkoły pijarskie i konwikt, a także zachęcać do podjęcia życia zakonnego wzorem św. Józefa Kalasancjusza¹³.

Pięćdziesiąt lat później, w roku 1967 ponownie nadarzyła się okazja, by zaprezentować postać Założyciela Szkół Pobożnych i jego dzieło. W tamtym czasie w sposób szczególny poświęcono uwagę okolicznościom wyniesienia na ołtarze o. Józefa od Matki Bożej Kalasancjusza. Główne uroczystości odbywały się w stolicy zakonnej prowincji, w Krakowie dnia 26 listopada 1967 roku w święto Opieki św. Józefa Kalasancjusza tak zwane „Patrocinium”. Na tę okoliczność w pijarskiej świątyni Przemienienia Pańskiego odprawiono Mszę św. jubileuszową. Obchody uświetnił swoją obecnością ówczesny kardynał ks. Karol Wojtyła, późniejszy papież i dzisiejszy św. Jan Paweł II. Powitany został przez rektora kolegium o. Bonawenturę Kadeje (1906-

¹² Tamże, s. 1, 13-37.

¹³ Por. *300 lat istnienia Szkół Pijarskich...*, passim.

1980) i delegację podopiecznych pijarskich, którzy licznie wzięli udział w uroczystościach liturgicznych. Obok zgromadzonych wiernych Kościoła krakowskiego, na Mszy św. byli bowiem obecni uczniowie liceum oraz wychowankowie internatu, a także dzieci i młodzież uczęszczająca na zajęcia z katechizacji, które odbywały się przy wspomnianej świątyni¹⁴.

Uroczysta Msza św. celebrowana była przez prowincjała pijarów polskich o. Andrzeja Wróbla (1917-2006). Okolicznościowe kazanie wygłosił natomiast Ksiądz Kardynał. Wyraził on swoje podziękowanie pijarom za przywołanie pamięcią kanonizacji św. Józefa Kalasancjusza z okazji 200 rocznicy tego wydarzenia. Podkreślał wówczas istotną rolę jaką ów Święty odegrał w rozwoju i upowszechnianiu edukacji. Zauważył przy tym, że idąc za wzorem Założyciela pijarów nie powinno się oddzielać wychowania i procesu kształcenia od Ewangelii. Wskazywał w swojej homilii, iż tajemnicą programu wychowania tegoż Świętego była ewangeliczna zasada miłości, którą ów czerpał od samego Zbawiciela. Mówił wówczas do zgromadzonych w pijarskiej świątyni wiernych, że: „Nie ma mowy o wychowaniu, nie ma mowy o autentycznej szkole, która kształci człowieka bez miłości [...] I dlatego też nie ma mowy o prawdziwej szkole, o prawdziwym wychowaniu bez Ewangelii”. Na zakończenie Mszy św. odśpiewano uroczyste „Te Deum”. Kardynał Karol Wojtyła przeszedł zaś procesyjnie środkiem świątyni, kierując się do zakrystii, a następnie wziął udział w wydanej przez władze Prowincji świątecznej kolacji¹⁵.

Reasumując warto podkreślić, że przedstawione tu wydarzenia miały swoje szczególne znaczenie dla oo. Pijarów. Z jednej strony pozwoliły zaprezentować wiernym charyzmat i wielowiekowy dorobek Zakonu, ukazując jednocześnie jedną z dróg prowadzących do Boga. Z drugiej zaś strony dla nich samych obchody te były momentem powrotu do korzeni. Jubileusze bowiem, zarówno dawniejsze, jak i nam współczesne to zawsze czas zatrzymania się, by na nowo odkryć istotę swojego powołania i móc realizować charyzmat w świetle nowych wyzwań.

¹⁴ APPZP, sygn. Coll. Cracov. 331, *Kronika kolegium krakowskiego*, t. 2: 1955-1970, s. 79.

¹⁵ APPZP, sygn. Coll. Cracov. 331, *Kronika...*, s. 80; APPZP, b. sygn., *Kazanie Jego Eminencji Ks. kard. Karola Wojtyły, wygłoszone w kościele Przemienia pańskiego O.O. Pijarów w Krakowie w dniu 26 listopada 1967 r. na uroczystości rocznicy dwusetnej kanonizacji św. Józefa Kalasancjusza*, s. 1-5.

Uroczystości takowe są też czasem radości i zbliżenia się do innych współbraci zakonnych oraz czcicieli św. Józefa Kalasancjusza. Wspólnego przeżywania z nimi tego, co kształtuje ich duchową tożsamość.

Bibliografia

Źródła rękopiśmienne

Archiwum Polskiej Prowincji Zakonu Pijarów (APPZP)

- APPZP, b. sygn., *Dekret kanonizacyjny św. Józefa Kalasancjusza wydany przez papieża Klemensa XIII. Odpusty*, Rzym 1767.
- APPZP, sygn. Coll. Cracov. 331, *Kronika kolegium krakowskiego*, t. 2: 1955-1970.
- APPZP, b. sygn., *Kazanie Jego Eminencji Ks. kard. Karola Wojtyły, wygłoszone w kościele Przemienia pańskiego O.O. Pijarów w Krakowie w dniu 26 listopada 1967 r. na uroczystości rocznicy dwusetnej kanonizacji św. Józefa Kalasancjusza*.

Opracowania

- Ausz M., *Odbudowa Polskiej Prowincji Pijarów. Działalność wychowawczo-edukacyjna zakonu w latach 1783-1918*, Lublin 2013.
- Siuda A., *Święty Józef Kalasancjusz (1557-1648)*, Rzym 1984.
- Twórca szkoły pijarskiej*, tłum. Iwona Stec-Sadecka, Kraków 1985.
- Spinelli M., *Święty Józef Kalasancjusz, twórca szkoły powszechnej*, Kraków 2009.
- Guerri S.G., *San Jose de Calasanz, maestro y fundador. Nueva biografía critica*, Madryt 1992.
- Guerri S.G., *Święty Józef Kalasancjusz*, Kraków 1994.
- Biegański S., *Szkoły pijarskie w Polsce*, Lwów 1898.
- Garcia-Duran A., *Itinerario spirituale di S. Giuseppe Calasanzio*, Rzym 1982, z. 2.
- 300 lat istnienia Szkół Pijarskich, 1617-1917*, Kraków [1917].

AGNIESZKA SZMEREK

**ŚW. JÓZEF KALASANCJUSZ I POCZĄTKI ZAKONU
SZKÓŁ POBOŻNYCH – OBCHODY JUBILEUSZOWE**

Streszczenie: W roku 2017 Zakon Pijarów przeżywa podwójny jubileusz. Obchody mają na celu wspomnienie kanonizacji św. Józefa Kalasancjusza oraz początków założonego przez niego Zakonu. Warto przy tym pamiętać, że analogicznie do czasów obecnych, w latach wcześniejszych Pijarzy także rozumieli potrzebę upamiętniania ważnych wydarzeń ze swojej historii. Uroczystości takie mają bowiem ogromne znaczenia dla tożsamości samego Zakonu. Pozwalają na nowo odkrywać duchowe dziedzictwo i zadania, jakie przed nimi postawił Założyciel. Dają także możliwość promowania duchowości kalasantyńskiej, a także przypomnienia jak ważną rolę odgrywa wychowanie i edukacja w kształtowaniu życia społecznego.

Słowa kluczowe: św. Józef Kalasancjusz, pijarzy, szkoła, wychowanie, jubileusz.

**SAINT JOSEPH CALASANZ AND THE BEGINNINGS OF THE ORDER
OF THE PIOUS SCHOOLS – JUBILEE CELEBRATIONS**

Abstract: In 2017 the Piarists are celebrating a double jubilee. The celebrations are intended to commemorate the canonization of Saint Joseph Calasanz and the beginnings of the Order founded by him. It is worth remembering that in previous years, similarly to the present times, the Piarists also understood the need to commemorate important events of their history, since such celebrations are extremely important for the identity of the Order. They allow to rediscover the spiritual heritage and the tasks designated by their Founder. They also provide an opportunity to promote Calasanzian spirituality, and to stress the important role of upbringing and education in shaping social life.

Key words: Saint Joseph Calasanz, The Order of the Piarists, school, education, jubilee.

Translated by Agnieszka Szmerek